

Eugene Ionescu

helyett

Rinoceritisz

Mészöly Dezső fordításának felhasználásával

Személyek: Bérenger

Jean

Daisy

Botard

Feleség

Logikatanár

Dudard

Helyszín: Egy bolt belseje. Háttul látszódik az utca. A boltban különböző rekeszek, ládák, zsákok, a nézőtérhez közel egy kis pihenő helyiség is ki van alakítva, az ott dolgozóknak. Illetve egy dohányzó. Baloldalra egy nyitott raktár, ahol lepakolják az árut, jobb oldalra egy lépcső, ami az emeletre vezet, mellette tojás automata.

Első felvonás

Bérenger ül a pihenőben, rágyújtana, de az öngyújtó messze van, ezért lasszó készítésébe kezd. Jean egy szekrény mögül figyel. Feleség érkezik, pénzt dob az automatába, megnézi magát a tükörben, majd távozik, Bérenger tovább lasszózik, a harmadik sikertelen kísérlet után, Jean tüzzel kínálja.

Bérenger: /megijed/ Mikor jöttél be?

Jean: /odadobja öngyújtóját Bérengernek/ Fél tizenkettőre beszéltük meg a kávézóba...

Bérenger: Ne haragudj, elfelejtettem, kicsúszott a fejből, ráadásul mióta a vasárnap is munkanap, azóta mindig összekeverem a hétfővel, és mi ugye vasárnapra beszéltük meg.

Jean: Ühüm.

Bérenger: És ma vasárnap van.

Jean: Ühüm.

Bérenger: Sokat vártál?

Jean: Ühüm.

Bérenger: De ugye nem haragszol?

Jean: ...

Bérenger: Te is rosszul emlékeztél?

Jean: Mindig tudom, hogy elfelejtetted mikor mit hova hányszor meddig minek.

Bérenger: Mit iszol?

Jean: Még nincs dél, dolgozol is, és már is inni akarsz?

Bérenger: Nagyon meleg van, meg olyan száraz az idő.

Jean: Minél többet iszunk, annál többet ihatnánk.

Bérenger: Ha valahogy mesterségesen tudnánk felhőket kreálni, nem lenne ez a szárazság.

Jean: Csakhogy te nem vizet szeretnél inni.

Bérenger: Nem?

Jean: Nem.

Bérenger: Hát mit?

Jean: Azt várhatod, hogy ötleteket adjak. Elég szomorú, ahogy kinézel.

Bérenger: Szomorú? Meghatóan szomorú, vagy elgondolkodtatóan?

Jean: Nem vagyok vak. Teljesen ki vagy ütve.

Bérenger: Egy kicsit zákányos a fejem.

Jean: Bűzlesz a szesztől.

Bérenger: Kicsit rossz a szám íze, csakugyan.

Jean: Minden vasárnap reggel így van – nem is beszélve a hétköznapokról, meg a szombatról, azonban a mélypont talán a kedd.

Bérenger: Nem, a kedd semmiképp.

Jean: Borotválkozhatnál is. Nézd meg magad.

Bérenger: */egy üres üvegben megnézi a tükörképét. Jean is a sajátját a falitükörben. / Fehér a nyelvem.*

Jean: Nem csoda! Májzsugor lesz ebből, én szóltam.

Bérenger: Májzsugor. Zsugori máj.

Jean: Ezt vedd le, ezt vedd fel. */nyakkendőt is ad neki/* Sose tudtad megkötni.

Bérenger begyűri a zsebébe.

Jean: Siralmas és reménytelen. Szégyellem, hogy a barátod vagyok.

Bérenger: A barátom vagy?

Jean: Nem tudtad?

Bérenger: Hát éreztem, hogy valami nem stimmel, de... Nézd Jean, semmi mulatságom, az ember csak unatkozik ebben a városban. Itt nem lehet csinálni, úgy igazán semmit, érted, úgy igazán. A munkám nem nekem való. Nem is nagyon tudom, hogy mi a munkám.

Nyaranta csak három hét vakáció. Fáradt vagyok, szórakozni vágyom!

Jean: Kedves, barátom! Mindenki dolgozik, én is lehúzok napi nyolc órát, én is csak huszonegy nap szabadságot kapok évente, és mégis... Nézz rám! Hát hol az akaraterő?

Bérenger: Akaraterő... Épphogy élek, nem is tudok élni.

Jean: Élni mindenki tud. Te talán kivétel vagy, egy felsőbbrendű lény?

Bérenger: Ezt nem mondtam.

Jean: Például én is érek annyit, mint te, sőt, mit szerénykedjek, többet is. Az a felsőbbrendű, aki teljesíti a kötelességét.

Bérenger: Milyen kötelességet?

Jean: Bármilyet, csak kötelesség legyen.

Bérenger: De mit érek azzal, ha elvégzek bármilyen kötelességet?

Jean: Akkor sem érheted be céltalan terpeszkedéssel.

Bérenger: Inkább ne tegyünk semmit, mint rosszul valamit. És nem céltalan a terpeszkedésem, nagyon is komoly szándékaim vannak. Nagyon közel vagyok ahhoz, hogy itt is rá lehessen gyújtani!

Jean: Ez lenne a szent cél.

Bérenger: Arról nem is beszélve, hogy vasárnap még a legnagyobbak is megpihentek, hogy képzeli a Városi Tanács, hogy mi robotoljunk?

Jean: Nehéz lenne a te munkádról azt állítani, hogy robotolás. A legnagyobb pedig, látta, hogy minden, amit csinál, az jó, így megpihenhetett, ha a Városi Tanács is azt látja majd, hogy minden, amit csinálunk az jó, akkor mi is újra pihenni fogunk. Persze nem akarom védeni őket, mert igen távol állnak tőlem. Hol mulattál az éjjel, ha emlékszel?

Bérenger: Auguste barátunknál a születésnapját ünnepeltük.

Jean: Auguste barátunknál? A közös Auguste barátunknál?

Bérenger: Ott, ott.

Jean: Engem bezzeg nem hívtak meg.

Bérenger: Én meg nem utasíthattam vissza. Nem lett volna illendő.

Jean: Én meg tudtam állni.

Bérenger: Most mondtad, hogy, téged nem hívtak.

Jean: Nagy ügy. Ha meghívnak, akkor sem mentem volna el.

Ebben a pillanatban távolról, de igen gyorsan közeledőleg halljuk egy fenevad lihegését, vágatását, bőgését. A lárma egyre iszonyatosabb. Majd szép lassan halkul. A zivaj alatt beérkezik Botard, vele a Logikatanár, Feleség az utca felől fut, kezében egy kosár, benne macska. A zaj alatt kiabálnak az emberek is, mindenki a pulthoz megy, leszámítva Bérengert.

Jean: Egy rinocérosz!

Botard: Orrszarvú, ott egy orrszarvú!

Logikatanár: Orrszarvú, ott!

Feleség: Rinocérosz, de mekkora!

Botard: Még betöri a kirakatokat.

Jean: Hol?

Logikatanár: Ott!

Botard: Tényleg, összekevertem.

Elmúlik a zaj.

Jean: Még ilyet, láttad?

Bérenger: Ja, egy orrszarvú! Nagy port vert fel.

Feleség: De megijedtem.!

Logikatanár: A félelem, kérem, irracionális. A ráció le kell, hogy győzze.

Botard: A barátom, a logika tanára.

Feleség: A macskám nem engedtem el szerencsére. Megfogná valaki, amíg kifújom magam?

Logikatanár: Nem karmol?

Feleség: De, azért van kosárban.

Jean: Mit szólsz ehhez?

Bérenger: Miről beszélsz?

Jean: Hogyan miről? A rinocéroszról.

Logikatanár: Helyes cicus. Cicus, cicus, cicus!

Feleség: Utálja, ha cicusnak szólítják. Nem tört össze semmi?

Jean: Szerencsére nem!

Feleség: Végül is, én is csak majdnem. Még jó, hogy a tojások már nem voltak nálam.

Logikatanár: Megjegyzem a tojások így is, úgy is összetörnek.

Botard: A barátom a logika tanára.

Feleség: De nem mentek pocsékba. Hol a férjem?

Botard: Bejött, majd elment. A kettő között itt volt. Fejfájásra panaszkodott.

Feleség: Pedig nincs is front.

Jean: Hihetetlen.

Feleség: Visszaadhatja a macskám!

Logikatanár: Parancsoljon.

Jean: Nem térek magamhoz.

Daisy érkezik biciklivel.

Daisy: Mit láttam! Ha nem én láttam volna... mit láttam! Egy rinocéroszt láttam! Velem szembe biciklizett!

Jean: Megáll az ész !

Botard: Te biciklizettél vele szembe.

Daisy: Igen, de meg sem lepődtek?

Feleség: Mi is láttuk!

Daisy: Nahát ilyet...

Botard: Akkor én folytatom, amit elkezdtem. És ezt javaslom mindenkinek.

Logikatanár: Közben elmagyarázom a szillogizmust.

Botard: Az jó lesz.

Logikatanár: A szillogizmus magába foglalja először: a főtétele, másodsor: az altétele, és végül: a konklúziót.

Botard: Milyen konklúziót?

Jean: Nem térek magamhoz. Megáll az ész !

Daisy: Már reggel mikor felkeltem, határozottan éreztem valamit.

Feleség: Ezzel mind így vagyunk, majd megszokod.

Botard és Logikatanár kimennek, ahonnan jöttek. Daisy egy újabb dossziében megnéz valamit, majd elmegy. Feleség megpakolja a zsebeit tojással, majd ő is távozik, amerről jött, viszi a macskát is.

Feleség: Ha látnák a férjem, kérem, mondják meg neki, hogy elvettem pár tojást, épp csak annyit, amennyi a zsebemben elfér, és majd jövök.

Jean: Természetesen, asszonyom.

Feleség elmegy.

Jean: Nem térek magamhoz!

Bérenger: Látszik. Orrszarvú volt, rinocérosz, hát aztán? Már messze jár.

Jean: De hát ez példátlan! Egy orrszarvú szabadon jár a városban.

Bérenger: Mindegy, túl vagyunk rajta.

Jean: Tiltakoznunk kell a Városi Tanácsnál!

Bérenger: Nincs nap, hogy ne tiltakoznának valamiért.

Jean: Gondolod?

Bérenger: Szerinted hova vitte most is a sok tojást?

Jean: Az igaz, de minek ehhez a macska?

Bérenger: Fekete macska. Jobbról - balra rohangálnak vele a Tanács előtt. Amúgy meg, ki tudja, talán csak az állatkertből szabadult el az orrszarvú.

Jean: Álmodsz, ha azt hiszed, az állatkertből szabadult el az az állat.

Bérenger: Az élet álom, és azt mondtam: talán.

Jean: Ebben a városban nincs állatkert, mióta a járvány megtizedelte az állatállományt. Már réges- rég nincs!

Bérenger: Akkor a cirkusból szabadult el!

Jean: Milyen cirkusról beszélsz?

Bérenger: Nem tudom... vándorcirkusról.

Jean: A Városi Tanács kitiltott a város területéről mindenféle vándorcirkuszt, mert erkölcsileg nem megfelelőnek ítélték a bohóc – gyerek viszonyt. Gyerekkorunk óta nem láttunk cirkuszt. A fiatalabbak, pedig nem is hallottak cirkusról.

Bérenger: Talán azóta lappang itt a környéken a mocsarakban...

Jean: Hol?

Bérenger: A környéken a mocsarakban.

Jean: A környéken a mocsarakban?

Bérenger: A környéken a mocsarakban.

Jean: A környéken a mocsarakban?

Bérenger: A környéken a mocsarakban.

Jean: Tudod, mi lappang a környéken a mocsarakban?

Bérenger: Az orrszarvú?

Jean: Nem... a párologó szeszgőz az agyadból!

Bérenger: Ez a gyomromból jön.

Jean: De ellepi az agyad! Hol vannak itt mocsarak a környéken? Ez a megye olyan sivatagos, hogy a sivatag sem sivatagosabb, ez a megye tulajdonképpen maga a sivatag!

Bérenger: Hát akkor mit tudom én! Talán megbújt egy kis kő alatt, vagy fészket rakott egy száraz ágon, esetleg egy napraforgó bibéjének álcázta magát.

Jean: Ha azt hiszed, szellemes vagy, nagyon tévedsz. Nem lehet veled komolyan beszélni.

Bérenger: Csak ma nem, mert ma valahogy...

Jean: Ki nem állhatom, ha ugratnak.

Bérenger: Nem engedném meg magamnak.

Jean: Épp az előbb engedted meg.

Bérenger: Miért gondolod?

Jean: Azt gondolom, amit tapasztalok.

Bérenger: Dehogy!

Jean: De igen!

Bérenger: Olyan konok vagy, mint egy...

Jean: Mint egy rinocérosz? Ezt akartad mondani? Sértegetsz?

Bérenger: Eszemben sincs.

Jean: Nincs is eszed.

Bérenger: Ezért nem juthatott eszembe.

Jean: Vannak dolgok, amik épp azoknak jutnak eszébe, akiknek nincsen esze. Miért sértegetsz?

Bérenger: Ellenkezőleg, becsüllek.

Jean: Akkor, miért állítod, hogy nem veszélyes, ha engednek szabadon vágatni egy orrszarvút a város közepén, vasárnap délelőtt, mikor az utcán több a gyerek az átlagosnál, meg időseket is látni szépszámmal, és mint mondtad, még tüntetnek is, ami szintén nem kevés ember. És piac is van.

Bérenger: Tényleg, piac. De én sose mondtam, hogy nem veszélyes egy orrszarvút futni hagyni a városban. Csak éppen nem gondoltam erre a veszélyre, elismerem, egy orrszarvú szabadon nem valami biztonságos.

Jean: Ennek nem volna szabad előfordulnia!

Bérenger: Persze. Nem volna szabad. Bolond dolog. De csak nem veszünk össze egy buta négy lábú állat miatt, szót sem érdemel! És különben is eltűnt, nincs! Mit törődünk egy barommal, ami nincs is. Beszéljünk másról! /elvesz egy üveg italt/

Jean: Tedd le!

Érkezik Daisy, bejön a boltba, kezében papírok, amit alá akar íratni a tulajjal ekkor Bérenger, megpróbál elbújni a lány elől, magára ránt néhány ládát és eltűnik alattuk.

Daisy: Egyedül vagy?

Jean: Szinte.

Daisy: Bérenger-nak nem kéne ma dolgoznia?

Jean: De.

Bérenger: Elment? Nem.

Daisy kicsit tanácstalanul áll, kezében a papírokkal, majd beteszi őket egy dossziéba és távozik.

Bérenger: Most ment el?

Jean: Most ment el.

Bérenger: Ez közel volt. Nem akartam, hogy így lásson.

Jean: Így félsz egy lánytól? Kevesebbet kéne innod.

Bérenger: Folyton fáradtnak érzem magam. Nem tudom megszokni ezt az... engem, mihelyt iszom egy kicsit, eltűnik a teher... ráismerek magamra! Én vagyok – én!

Jean felkapja a földről Bérenger- t, talpra állítja.

Bérenger: Benned, hallod, van erő.

Jean: Igen, én bennem van erő. Több okból is van bennem erő. Először is azért van bennem erő – mert erő van bennem. Másodszor is azért van bennem erő, mert erkölcsi erő van bennem. S főleg azért van bennem erő, mert nem vagyok, és most nagyon figyelj, alkoholista. Nem akarlak megsérteni, de a te legnagyobb terhed az alkohol.

Botard és Logikatanár ki- bemászkálnak, ahogy Botard pakolja a különböző rekeszeket. Logikatanár két tojással modellezi, amit mond.

Logikatanár: Tehát, kérem, vegyünk egy példás szillogizmust. A macskának négy lába van. Ennek a macskának is és ennek is négy lába van. Ergo, ez is, és ez is macska.

Botard: A kutyámnak is négy lába van.

Logikatanár: Ergo az is macska.

Bérenger: Alig van már erőm élni, vagy kedvem nincs hozzá?

Botard: Ergo a logika szerint a kutyám – macska.

Logikatanár: A logika szerint igen. De ennek az ellenkezője is igaz.

Bérenger: Nyomaszt a magány és a társaság is.

Jean: Ellentmondás! Filozófusnak hiszed magad, de fogalmad sincs a logikáról.

Botard: Szép dolog a logika.

Logikatanár: Feltéve, hogy nem élünk vissza vele.

Bérenger: Élni nem is normális dolog.

Jean: Ellenkezőleg, mi sem természetesebb. Bizonyosság erre: mindenki él.

Bérenger: De sokkal több a halott, mint az élő. S egyre többen vannak. Élők már alig vannak.

Jean: A halottak nincsenek! Hogy nyomaszthatnak, ha nincsenek?

Bérenger: Miért, én aztán nagyon vagyok?

Jean: Azért nem vagy, mert nem gondolkozol. ??? Nem gondolkozol, tehát nem vagy.

Logikatanár: Vegyünk egy másik szillogizmust. Minden macska halandó. Szókratész halandó, ergo: Szókratész... macska. /széttöri az egyik tojást/

Jean: Hazudsz. Azt mondod, nem érdekel az élet, közben valaki nagyon is érdekel.

Bérenger: Ki?

Jean: A kis kolleginánk, aki az előbb bejött. Fülíg szerelmes vagy belé!

Botard: Tehát Szókratész macska volt.

Logikatanár: Bebizonyította a logika.

Jean: Nem akartad, hogy Daisy ilyen rossz állapotban lásson. Tehát nem minden mindegy. De hogy képzeled, hogy Daisyt épp egy alkoholista hódítja meg?

Logikatanár: Térjünk vissza a macskához.

Botard: Hallgatom.

Bérenger: Azt hiszem, van valakije.

Jean: Ki?

Bérenger: Dudard.

Logikatanár: Ennek a macskának négy lába van.

Botard: Ezt honnan is tudjuk?

Logikatanár: Csak felteszem, ez hipotézis.

Bérenger: Nekem semmi esélyem.

Botard: Hipotézis!

Jean: Csak így lemondasz róla?

Bérenger: Mi mást tehetnék?

Logikatanár: Ennek is négy lába van. Hány lába van akkor a két macskának?

Botard: Együtt, vagy külön- külön?

Jean: Gyáva, aki nem mer küzdeni.

Logikatanár: Ahogy tetszik.

Bérenger: Mit csináljak, fegyvertelen vagyok.

Jean: Fegyverkezz!

Botard: Nyolc lába van.

Logikatanár: A logika egyik gyümölcse a fejszámolás.

Bérenger: Honnan venném én a fegyvereket?

Logikatanár: A logika határtalan.

Jean: Önmagából. Saját akaraterejéből.

Bérenger: Ugyan miféle fegyvereket?

Logikatanár: Mindjárt meglátja...

Jean: A türelem, az értelem, a kultúra fegyvereit. Álljon ki a pástra!

Bérenger: Hogy kell kiállni a pástra?

Logikatanár: Elveszek a két macskától két lábat. Mennyi marad egynek- egynek?

Botard: Ez nem könnyű.

Bérenger: Ez nem könnyű.

Logikatanár: Ellenkezőleg, roppant könnyű.

Botard: Magának talán könnyű, de nekem nem.

Bérenger: Neked talán könnyű, de nekem nem.

Logikatanár: Szedje össze magát!

Jean: Szedd magad össze!

Botard: Nem megy.
Bérenger: Nem megy.
Logikatanár: Mindent a szájába kell rágnom.
Jean: Minden szót adjak a szádba?
Logikatanár: Nekem mondja kérem?
Jean: Hozzám beszél?
Logikatanár: Számolja ki. Elveszünk hat lábat két macskától, hány lába marad egy- egy macskának?
Botard: Várjunk csak.
Jean: Megmondom a teendőidet: rendesen öltözni, naponta borotválkozni.
Botard: Több megoldás lehetséges.
Logikatanár: Mondja!
Jean: Vannak benned lappangó képességek!
Bérenger: Képességek? Bennem?
Jean: Hozd őket napvilágra! Kísérd figyelemmel korunk irodalmi és kulturális eseményeit!
Botard: Első megoldás: az egyik macskának négy lába van, a másiknak kettő.
Bérenger: Kevés a szabadidőm.
Logikatanár: Magában képességek lappanganak. Csak napvilágra kell hozni őket.
Jean: A kevés szabadidőt kell kihasználni. Mindig van időnk, ha akarjuk.
Bérenger: Már késő.
Jean: Sosem késő.
Logikatanár: S a többi megoldás? Csak módszeresen...
Jean: Ahelyett, hogy folyton iszol és kókadozol, nem többet ér, ha friss vagy? Így szabad perceiddel értelmesen gazdálkodhatsz.
Bérenger: Vagyis?
Jean: Járj múzeumba, olvasd irodalmi folyóiratokat, de legalábbis vásárolj. Négy hét alatt kikupálódhatsz.
Bérenger: Jó.
Botard: Lehet az egyik macskának öt lába...
Jean: Na ugye.
Botard: A másik macskának egy. De vajon úgy macskák- e még?
Logikatanár: Miért ne?
Jean: A helyett, hogy ennyit alkoholizálsz, nem lenne bölcsebb mondjuk színházba járni? Ismered te egyáltalán az alternatív színházi életünket?
Bérenger: Sajnos nem, de hallottam, hogy van.
Botard: Ha elveszünk két macska nyolc lábából kettőt, lehet az embernek egy hatlábú macskája. És egy lábatlan.
Bérenger: Igazad van, kiállok a pástra.
Logikatanár: Ez esetben kiváltságos macskával van dolgunk.
Bérenger: Kiállok, ígérem.
Jean: Magadnak ígérd.

Botard: S ha minden lábától meg volna fosztva egy macska, s mégsem kiváltságos lenne, hanem nyomorult?

Bérenger: Ünnepelesen megígérem. Magamnak is megígérem ünnepelesen.

Logikatanár: Az igazságtalan volna, tehát nem lenne logikus.

Bérenger: Ivás helyett, kulturális szomjam fogom oltani. Máris jobban érzem magam.

Tisztább a fejem.

Jean: Na tessék!

Bérenger: Ma délután elmegyek a városi múzeumba. Estére veszek két színházjegyet. Eljössz velem?

Logikatanár: Mert igazság és logika – egy.

Jean: Fő a kitartás.

Bérenger: Ígérem, hogy nem adom fel. Eljössz délután múzeumba velem?

Jean: Ma délután sajnos nem jó, sziesztázok, ez már be van tervezve.

Botard: Az igazság is a logika egyik gyümölcse.

Bérenger: De színházba csak eljössz este?

Jean: Ma este? Nem. Ma este baráti találkozó lesz a sörcsarnokban.

Bérenger: Sörcsarnokban?

Botard: Egyébiránt egy lábatlan macska...

Jean: Megígértem, hogy ott leszek. Én mindig megtartom az ígéreteimet.

Botard: Nem is tudna futni, hogy utolérje az egeret.

Bérenger: Most meg milyen példát mutatsz? Be fogsz rúgni!

Logikatanár: Szépen halad a logikában!

Jean: Egy alkalom még nem jelent szokást! Ez más, mint a te eseted.

Bérenger: Miért volna más?

Jean: Én nem vagyok alkoholista.

Logikatanár: Egy lábatlan macskának is kell egeret fognia. Erre sarkalja az ösztön.

Bérenger: Nem mondom, hogy te alkoholista vagy, de én miért?

Botard: Mire sarkalja a macskát az ösztön?

Jean: A mérték a kulcsszó. Ellentétben veled, én mértékletes ember vagyok.

Ismét hatalmas lárma, megint jön a fenevad, mind az utca irányába néznek, Daisy is megérkezik, beszalad a boltba.

Daisy: Orrszarvú!

Jean: Megint itt van?

Botard: Visszajött.

Daisy: Még nem fogták be.

Botard: Mennyire nem aranyos!

Jean: Hát nem egy víziló.

Daisy: Orrszarvú! Milyen közel volt!

Bérenger: Most az ellenkező irányból!

Jean: Igen és orrszarvú!
Botard: Be kéne csukni.
Jean: Csukd be.
Logikatanár: Becsukni, az nagyon jó.
Bérenger: Jó.

Hangos kopogás, megijednek, elbújnának, Daisy elesik, Bérenger segítene, Jean félrelöki.

Jean: Ne bénázz, te szerencsétlen. Mi van?
Bérenger: Semmi.

Az utca felől sírva rohan Feleség, be a boltba. A macskás kosár teljesen összelapítva. A lárma halkul, távolodik.

Feleség: Elgázolta a macskám! Elgázolta a macskám!
Botard: Fölháborító, szegény kis állat!
Logikatanár: Szegény kis állat!
Daisy: Szegény kis állat!
Botard: Ne sírjon, asszonyom, mert megszakad a szívünk!
Daisy: Bérenger, te is itt vagy?
Bérenger: Szia! Nem volt időm borotválkozni, sajnálom.
Botard: Ez mégiscsak sok!
Jean: Ez mégiscsak sok!
Feleség: Szegény kis Mucurom!
Logikatanár: Mit van mit tenni, asszonyom, minden macska halandó. Ebbe bele kell nyugodni. Requiescat in pace *(nyugodjék békében)*
Feleség: Cicus, cicus, cicus! Sose szerette, ha cicusnak hívják!
Jean: Szegény asszony!
Feleség: Szegény állat!
Bérenger: Adjunk konyakot neki!
Jean: Adjunk.
Logikatanár: Minek, már meghalt.
Botard: Nem neki, neki.
Feleség: Nem kérek! Hol a férjem?
Botard: Az előbb is itt rohant el a bolt előtt.
Jean: Ez nem ugyanaz volt!
Feleség: Hova rohant?
Botard: Úgy értem a rinocérosz.
Daisy: Micsoda nap.
Feleség: Micsoda nap.

Jean: Nem, ez nem ugyanaz az orrszarvú volt. Az előbbinek két szarva nőtt az orrán, ázsiai rinocérosz volt, ennek meg csak egy nőtt, afrikai rinocérosz volt!

Bérenger: Hogy tudtad megszámolni a szarvait?! Úgy vágtatott ez a fenevad, alig látszott.

Jean: Én nem vagyok másnapos, gyorsan számolok, tiszta a fejem.

Bérenger: De hisz leszegett fejjel vágtatott.

Jean: Ezért jól lehetett látni!

Fűszeresné: Cicuskám...

Botard: Szerzünk Önnek egy másik macskát. Pont erről beszéltünk. A macskák, mint két tojás.

Feleség: Nem kell nekem másik macska.

Logikatanár: Asszonyom, ugye négy lába volt a macskájának?

Feleség: Persze. Három.

Botard: Ergo: macska volt.

Bérenger: Össze- vissza beszélsz.

Jean: Én sosem beszélek össze- vissza!

Bérenger: Nagyon elbizakodott vagy!

Botard: Ne civódjatok!

Bérenger: Ráadásul rosszul is tudod, mert épp az ázsiai rinocérosznak van egy szarva az orrán, s az afrikainak kettő...

Jean: Mekkora tévedsz!

Bérenger: Akarsz fogadni?

Daisy: Ne veszítsd el a fejed!

Jean: Én veled nem fogadok, neked van két szarvad, te másnapos ázsiai!

Feleség: Verekedni fognak, Mucur is de szeretett verekedni!

Botard: Csak semmi erőszak!

Bérenger: Nekem nincs szarvam, és nem is lesz!

Jean: Még sose láttam ekkora szarvat!

Bérenger: És nem vagyok ázsiai! Egyébként az ázsiaiak ugyanolyan emberek, mint akárki, de attól én nem vagyok még az!

Daisy: Tényleg ugyanolyanok!

Jean: Ugyanolyanok, csak épp sárgák! Viszontlátásra! Tőled, Bérenger, nem köszönök.

Bérenger: Kár, pedig nem köszöntem volna vissza.

Daisy: Ne csináljátok, Bérenger, Jean!

Botard: Egyik unokatestvérem ismert egy igazi ázsiait, de vele spéciel nem tartom a kapcsolatot.

Jean: Sárgák! Sárgaszínűek!

Bérenger: Te meg tulipiros vagy!

Feleség: Szobatiszta volt, mióta nem szart be.

Jean: Ha így állunk, akkor végeztünk, nem pazarlom az időmet egy ilyen hülyére!

Feleség: Mindent elmondott egy nyávogással.

Botard: Az ázsiaiak közt is vannak fehérek, feketék, kékek s egyebek, akárcsak köztünk.

Jean: Alkoholista!

Jean elindul kifelé a boltból.

Bérenger: Kikérem magamnak!

Jean: Az italt! Azt kéred ki magadnak! És nem is ritkán!

Jean elmegy.

Feleség: Csaknem megszólalt.

Daisy: Nem kellett volna így felingerelned.

Bérenger: Nem az én hibám.

Botard: Jobban átgondolva az ázsiai rinocérosznak két szarva van az orrán, az afrikinak egy, és vice versa.

Bérenger: Nem bírja, ha ellenkeznek vele. Soha el nem ismerné, hogy ő is tévedhet.

Botard: Honnan tudja, hogy a két orrszarvú közül az egyiknek két szarva van, a másiknak pedig egy? S melyik a másik?

Feleség: Ő se tudja jobban, mint bárki.

Bérenger: Még azt sem tudjuk, egy orrszarvú volt-e, vagy kettő. Én azt hiszem csak egy volt.

Botard: Tegyük fel, hogy kettő volt. Nos, akkor melyik az ázsiai?

Feleség: Amelyik egy, vagy kétszarvú.

Logikatanár: Bocsánat, de közbeszólok. Audiatur et altera pars! (*Hallgattassék meg a másik fél is.*) Nem ez itt a kérdés. Engedjék meg, hogy bemutakozzam... Logikatanár vagyok.

Feleség: Logikatanár!

Botard: Igen, hadd mutassam be a logikatanárt, ő egy régi barátom! Kiskora óta logikatanár.

Logikatanár: Nos, igen. Hivatásos logikus. Íme, a személyi igazolványom.

Feleség: Örvendek!

Bérenger: Megtisztelő!

Daisy: Tiszteletem.

Feleség: Megmondaná, nekünk, tanár úr, hogy az afrikai orrszarvú egy szarvú...

Daisy: Vagy az ázsiai kettő?

Botard: Nem ez itt a kérdés, ugye, tanár úr?. Ezt kell elsősorban leszögezni.

Logikatanár: Nem. Leszögezni, az nagyon jó.

Bérenger: De ezt szeretnénk megtudni.

Botard: Hadd folytassam, kérem szépen. Kezdetben az volt a kérdés, ugye, hogy az imént erre vágató orrszarvú azonos-e a régebbivel, vagy sem. Erre a kérdésre kell felelni.

Bérenger: Hogyan?

Botard: A tojások, tanár úr!

Logikatanár: /tojásokat szed elő, Botard. elszedi tőle/

Botard: Elnézést! Lehetséges, hogy kétszer egymás után ugyanazt az egyszarvú orrszarvút láttuk? Az is lehetséges, hogy kétszer egymás után ugyanazt a kétszarvú orrszarvút láttuk?

Logikatanár: Ugyanazt a kétszarvú orrszarvút kétszer?

Botard: Az is lehet, hogy láttunk először egy egyszarvú orrszarvút, majd egy másikat, szintén egyszarvút. Vagy először egy kétszarvú orrszarvút, majd egy másik kétszarvú orrszarvút, igaz, tanár úr?

Logikatanár: Pontosan.

Botard: Ha első alkalommal láttunk egy kétszarvú orrszarvút...

Logikatanár: Kétszarvút.

Botard: Második alkalommal egy egyszarvú orrszarvút...

Logikatanár: Egy egyszarvút.

Botard: Az sem bizonyítana semmit.

Logikatanár: Miért is?

Feleség: Baj, ha nem értem?

Logikatanár: Lehetséges, hogy az előző orrszarvú egyik szarvát elvesztette, s az iménti azonos volt az előzővel.

Bérenger: Ezt értem...

Botard: Ne vágj a szavába!

Logikatanár: Köszönöm, nem szívesen kezdeném előlről. Lehetséges, hogy két különböző orrszarvú mindegyike elveszítette egy szarvát.

Bérenger: Valószínűtlen...

Botard: Ne vágj a szavába! Ha bizonyítani tudnánk hogy első alkalommal egy egyszarvú orrszarvút láttunk, akár afrikait, akár ázsiait, a második alkalommal, pedig egy kétszarvú orrszarvút akár afrikait, akár ázsiait, ez most nem fontos ugye ?

Logikatanár: Nem.

Botard: Ez esetben bizonyíthatnánk, hogy két különböző orrszarvút láttunk, mert kevésbé valószínű, hogy néhány perc elteltével egy orrszarvúnak kinőjön egy új szarv az orrán. Vagy akár máshol a testén. Akár afrikai, akár ázsiai. Akár orrszarvú, akár rinocérosz.

Logikatanár: Akár afrikai, akár ázsiai.

Botard: Logikusan gondolkozva, mindez nem lehetséges. S miután egyazon élőlény nem születhet két különböző helyen...

Logikatanár: Még egymást követően sem. Itt ez a bizonyítandó.

Bérenger: Ez nem oldja meg a kérdést.

Logikatanár: Természetesen nem.

Feleség: Nálunk ebédel?

Logikatanár: Ebéd, az nagyon jó.

Feleség: A férjem is bizonyára örülne Önnek, csak most nem tudni épp hol van.

Logikatanár: Carpe diem! (*Ragadd meg a napot.*) Köszönöm, szívesen.

Botard: Nem tűrhetjük, hogy egy bármilyen orrszarvú, legázoljon egy nem akármilyen macskát!

Feleség: Nem tűrhetjük, ez igaz!

Botard: Tűrhetetlen! Holnap tüntetni fogok a Városi Tanácsnál!

Feleség: Holnap nem jó.

Botard: Miért?

Feleség: A holnap foglalt. A Városi Tanácsnál tüntetek a barátnőimmal!

Botard: Egész nap?

Feleség: Este már nem. Akkor mehet.

Botard: Esetleg, ha már ott vannak, csatlakozhatnának.

Feleség: Értse meg, előbb beszélnem kell a férjemmel, de amúgy szívesen. Miattuk halt meg a macskám!

Botard: Túrhetetlen.

Logikatanár: Meg kell keresni a felelősöket! Aki eltapos egy macskát, az eltapossa a világot! Si vis pacem, para bellum! *(Ha békét akarsz, készülj a háborúra.)*

Botard: Túrhetetlen! Túrhetetlen! Ez jó!

Sötét.

Második felvonás

Botard, Logikatanár, Daisy, Jean és Dudard a bolt, pihenő és dohányzó részében vannak. Nyitás előtt. Feleség a raktárból az emelet felé settenkedik. A rádió bemondja a tegnapi híreket.

Dudard: Mese, mese, meskete.

Daisy: De én láttam, láttam az orrszarvút!

Jean: Itt van az újságban, félreérthetetlen, tagadhatatlan.

Dudard: Ugyan.

Jean: Meg van írva fehéren- feketén, itt az Elgázolt macskák rovata! Olvasd csak a cikket!

Botard: „Tegnap, vasárnap délelőtt városunkban, a templomtéren, halálra gázolt egy macskát egy vastagbőrű nagyvad.” Ennyi, nem közölnek részleteket.

Dudard: Na ugye.

Jean: Ez nem na ugye, ez világos.

Dudard: Nem hiszek én a firkászoknak. Minden firkász hazudik. Csak a pánikot keltik, nincs jobb dolguk, ha minden igaz lenne, amit a firkászok írnak, nem is tudom mi lenne igaz.

Daisy: Szerintem ez a hír nagyon is pontos.

Dudard: Ezt nevezed pontosságnak, ugyan már! Miféle vastagbőrű nagyvadról van szó? Mit ért az Elgázolt macskák rovatának szerkesztője vastagbőrű nagyvadon? Nem mondja meg. És mit ért macskán?

Feleség az emelet felől a raktárba igyekszik, egy matracot húz magával.

Jean: Mindenki tudja mi az a macska.

Logikatanár: Ez nem logikus /a tojás automatához./

Dudard: Kandúrról van szó, vagy nőtény macskáról? És milyen a színe, fajtája? Nem mintha híve lennék a fajelméletnek, sőt.

Botard: Mi köze ennek a fajelmélethez?

Dudard: A fajelmélet történelmünk egy igen nagy tévedése.

Jean: A fajelmélet, az fajelmélet.

Botard: Itt nincs szó fajelméletről.

Logikatanár: Kár dobálózni a fajelmélettel. A fajelmélet nem tojás.

Botard: És ezt a logika tanára mondja.

Feleség a raktárból egyre zavartabban az emelet felé siet, abban a reményben, hogy nem ismerik fel.

Botard: Jó reggelt, asszonyom.

Daisy: Jó reggelt!

Dudard: Jó reggelt!

Logikatanár: Jó reggelt!

Feleség: Nahát, igen... köszönöm.

Logikatanár: Előkerült a kedves férje?

Feleség: Értem a kérdést.

Botard: És?

Feleség: Hogyne, későn éjszaka, végül, igen. Az üzlet az ugye, az üzlet.

Logikatanár: Ezt nagyon pontosan mondta.

Botard: Épp a tegnapi rinocérosz incidenst meséljük Dudard-nak.

Feleség: Kár a szóért. Bocsássanak meg...

Feleség emeletre fel.

Dudard: Ő már kevésbé volt meggyőző, mint ti.

Logikatanár: Őt sokkal érzékenyebben érintette az eset.

Botard: Jó eszű asszony, de nehezen érti meg, hogy minden macska halandó.

Daisy: Itt egyszerűen arról van szó, hogy egy macskát elgázolt egy nagyvad.

Logikatanár: Kis macskát, nagyvad.

Daisy: Valószínűleg orrszarvú.

Dudard: Lehet, hogy csak egy egér gázolt át egy bolhán. Ezt fújják fel úgy. A firkászok nem is tudják mit találjanak ki, hogy eladhassák a szennylapjaikat, és jó pontokat szerezzenek gazdájuknál. A Városi Tanács az oka. Kérem szépen ez itt maga a propaganda! A propaganda terjeszt ilyen híreket.

Botard: Fajelmélet, meg a propaganda.

Daisy: Láttuk az orrszarvút, ezért tűzbe teszem a kezem.

Dudard: És azt hittem komoly lány vagy. Tudod, hogy mi az orrszarvú egyáltalán?

Daisy: Hogy mi?

Dudard: Nem is tudjuk miről beszélgetünk.

Megérkezik Bérenger, siet, hogy el ne késsen.

Botard: Kilenc óra elmúlt, nyitnunk kéne lassan.

Bérenger: Sziasztok, elnézést, majdnem elkéstem.

Botard: Kivételesen nem te vagy az utolsó, ami fura.

Dudard: Bérenger, te is láttad az orrszarvút?

Bérenger: Persze, hogy láttam.

Daisy: Netán még egy összeesküvő?

Dudard: Bérenger ezt csak lovagiasságból mondja, mert ő kérem lovag, ha nem is látszik rajta. Tudjuk honnan fúj a szél.

Logikatanár: Az miért lovagiasság, ha valaki azt mondja, hogy látott egy orrszarvút?

Botard: És ezt a logika tanára kérdi.

Dudard: Daisy képtelen állítását akarja csupán igazolni. Daisyvel mindenki lovagias, ez érthető.

Bérenger: Mind láttuk.

Dudard: Azt még el is tudom hinni, hogy te láttál orrszarvút, nagy a fantáziád.

Bérenger: Nem egyedül láttam, sőt az is lehet, hogy kettőt láttam.

Dudard: Rögtön duplát lát.

Daisy: Egy egyszarvú orrszarvú volt.

Jean: Inkább volt kétszarvú orrszarvú.

Dudard: Nem is tudjátok, hogy ki, hány, milyen orrszarvút látott.

Bérenger: Ez valóban probléma volt.

Logikatanár: De megoldottuk.

Dudard: Még sosem láttak ebben a városban rinocéroszt, ez csak mítosz!

Feleség egy letakart talicskát tol át a raktár irányába.

Feleség: Ideje munkához látni. Tegyük félre az amúgy is jelentéktelen orrszarvú témát.

Csoda, hogy egyáltalán emlékeznek még rá!

Daisy: De mi egymás tanúi vagyunk!

Dudard: Ezt úgy hívják kollektív pszichózis. Olyan, mint a vallás, ópium a nép számára. Ne értsetek félre, én nem nézem le a vallást, csak épp nem tisztelem.

Feleség: Elég a csevegésből. Dolgozzatok!

Botard: Bocsásson meg, de az Ön férje még nem tartotta meg a heti tájékoztatót. És nem melleleg mindig ő szokott nyitni.

Feleség: Valóban. Kivételesen egy másik nap lesz a heti tájékoztató.

Botard: Ezzel a heti tájékoztató elveszti nem kevés értelmét.

Feleség: Nehéz időket élünk.

Feleség tolni kezdi a talicskát tovább, aminek kitörik a kereke, ezért felborul. Pokrócok, locsoló kannák, egy pöttyös labda és néhány fej saláta gurul le róla.

Feleség: Szent ég!

Bérenger: Segítünk.

Feleség: Nem szükséges, egy talicskával még elboldogulok, inkább tegyék a dolguk.

Botard: De hisz hivatalosan még nem is nyitottunk ki.

Feleség: És mégis mi tartja Önöket vissza? A mai napot, hivatalosan megnyitom. Remélem elhárult minden további akadály.

Botard: Elvben igen.

Logikatanár: Nagyon gyorsan fejlődik.

Botard: Köszönöm. Gyakorlatban nem pontosan tudjuk, ki mit tegyen.

Daisy: Reggelente a férje osztja ki az aktuális tennivalókat.

Feleség: Ez esetben egy pillanat türelmet.

Feleség az újra megpakolt taligával a raktárba távozik.

Botard: Tanár úr, megállapíthatjuk, hogy egyáltalán nem tudta feldolgozni Mucur macska elvesztését?

Logikatanár: Helytálló.

Daisy: Türelmesebbnek kell lennünk vele.

Logikatanár: Fluctuat, nec mergitur! *(Imbolyog a hajó, de sohasem süllyed el)*

A raktár felől furcsa dörömbölés és fújtatás hallatszódik. Feleség sietve visszatér a boltba. Izgatott, de megpróbál higgadságot színlelni.

Feleség: Bérenger, készítsen leltárt, mennyit kell beszerezni, és miből. Dudard ugyanez, csak vizsgálja az esetet más szemszögből. Jobb, ha mindenre felkészülünk. Nem szeretem a meglepetéseket. Botard, ön azért felel, hogy mindennek legyen meg a pontos helye. Jean...

Dudard: Melyik szekcióra érti a leltárt?

Feleség: Szekcióra?

Dudard: Igen.

Feleség: Mindegyikre. És nagyon fontos, hogy a kinti raktárt ne használják, meg se közelítsék.

Botard: Ez összefüggésben lehet az onnan kiszűrődő nyugtalanító hangokkal.

Logikatanár: Nahát, Botard, nagyon jó.

Feleség: Bocsnat. Nem fejeztem be.

Logikatanár: Ne haragudjon.

Feleség: Ennyi. Kezdhetik.

Daisy: Én mit csináljak?

Feleség: Persze. Mit szokott csinálni?

Daisy: Általában gépelek.

Feleség: Akkor általában gépeljen.

Botard: Elnézést asszonyom, de lát rá némi esélyt, hogy a férje bejön ma dolgozni?

Feleség: Hisz most is a raktárban tesz-vesz. Nem mondtam volna?

Botard: Nem említette.

Feleség: Nem?

Mindenki: Nem.

Feleség: Bocssásák meg. Nagyon sok kinn a dolga. Ezért nem is akarja, hogy bárki zavarja.

Enni se fog kijönni. Ezért vittem át neki a legszükségesebbeket. Jó munkát!

Feleség feltankolná a zsebeit tojással, de egyet sem talál.

Feleség: Ne haragudjatok, de hol a sok tojás?

Bérenger: Nincs tojás, elfogyott.

Feleség: Nem fogyhat el a tojás.

Logikatanár: Ovum. Sok tartalék tápanyagot tartalmazó zigóta, amit számos védőréteg burkol körül.

Feleség: Nem azt kérdeztem, hogy mi az a tojás, hanem, hogy hol van.

Logikatanár: Persze, de ezt nem árt tudni.

Feleség: Nekem a Városi Tanács elé kell mennem. Így is kicsit késésben vagyok. Tojásra van szükségem.

Bérenger: Sajnálom.

Daisy: Holnapra lesz megint.

Feleség: Én nem fogok holnapig várni!

Dudard: Esetleg dobjon fekete retket.

Daisy: Babcsírá!

Jean: Vagy répát! A répa is tud repülni.

Feleség: A répa?

Jean: Hogyne, a répa.

Bérenger: Szinte tojásként repül.

Logikatanár: Engedjék meg, hogy hozzászóljak. Újra a szillogizmust érzem kibontakozni köreinkben. Tehát.

Botard: Mi az első dolog, ami eszébe jut és tud repülni?

Feleség: Az első?

Logikatanár: Csak az első a jó.

Feleség: Ez könnyű... a turul.

Logikatanár: Príma példa.

Botard: A turul tud repülni, és a répa is tud repülni, tehát...

Feleség: A...

Logikatanár: Az lesz az.

Botard: Mondja ki bátran.

Feleség: A turul, répa.

Botard: Hát megy ez.

Logikatanár: Nagyon jó. Ön a szillogizmus bölcsőjében ringott csecsemő korában.

Feleség: Ez ma az első jó hír.

A raktár ajtón nagyon hangos kopogás, mintha készülnének betörni.

Dudard: Nincs szüksége a férjének egy kis segítségre?

Bérenger: Talán kinyithatnánk neki az ajtót.

Jean: Biztos tele van a keze.

Feleség: Nem, szigorúan azt az utasítást adta, hogy ne menjünk be hozzá. Még akkor se, ha azt gondolnánk, hogy ő ki akar jönni.

Botard: Mégis mit tesz- vesz a férje, ha nem vagyok indiszkrét?

Ekkor betörik a raktár ajtó, ahol egy rinocéroszt pillantanak meg. A pöttyös labda kigurul.

Botard: Egy orrszarvú!

Bérenger: Egyszarvú, vagy kétszarvú?

Daisy: Rinocérosz! Itt! Ott!

Feleség: Miért pont rinocérosz?

Jean: Furcsán vagyok.

Feleség: Hát még én milyen furcsán vagyok.

Botard: Nem bántotta a férjét?

Feleség: Én?

Botard: Csináljunk valamit!

Bérenger: Mi csináljunk?

Feleség: Csak a raktárban van.

Jean: Hozzuk be?

Feleség: Igen? Pánikra semmi ok. Ura vagyok a helyzetnek!

Dudard: Ellenkezőleg, mit keres itt egy rinocérosz, ez annyira, nem is tudom.

Botard: Nagyon is van ok pánikra! Nem is tudom mikor volt legutóbb ekkora ok pánikra!

Feleség: Elhamarkodottan ítélnék.

Botard: Asszonyom, ha az ön férje itt tett-vett, akkor vagy megette a rinocérosz, vagy pedig ráült!

Daisy: Most már elhiszed?

Dudard: Hagyjál most.

Feleség: Hogy zihál szegény állat. Megijesztjük.

Logikatanár: Nem is olyan nagy.

Feleség: Egyáltalán nem nagy. És máshol is vannak háziállatok.

Jean: Ez, hogy fordulhat elő egy civilizált országban?

Botard: Hogy fogunk így kinyitni?

Feleség: A Városi Tanács tehet róla.

Bérenger: Ki kéne menni innen.

Jean: Nem vagyok jól.

Bérenger: Ez nem ugyanaz az orrszarvú, ami tegnap is itt futott el?

Jean: Nyilván! És megbújt a raktárban.

Botard: Álljunk meg egy pillanatra! Hogy nem vette észre, mikor ott járt? Hisz Ön, benn volt a raktárban nem is egyszer!

Feleség: Gondolom a szillogizmus által jelentéktelen porszemmé vált.

Botard: Ez egy merőben túlhaladott változata lenne a szillogizmusnak, erre még nem volt példa, ugye jól mondom, Tanár úr?

Logikatanár: Bizonyos esetekben...

Botard: Hívjuk a légierőt! Likvidáljuk a rinocéroszt!

Feleség: Ne! A férjem!

Botard: Pontosan a férje miatt, hátha még megmentheti egy szőnyegbombázás!

Feleség: Nem! Ő az én férjem!

Bérenger: Már, hogy kicsoda?

Daisy: Biztos ez?

Feleség: Biztos.

Jean: Hasonlítani, hasonlítani.

Feleség: Megismerem, ráismerek!

Logikatanár: Van baleset- biztosítása?

Dudard: Ne vegye úgy a szívére.

Daisy: Minden rendbe jön.

Jean: Lehetséges ez, tanár úr?

Botard: Hisz látod!

Logikatanár: Ami igaz, az lehetséges is.

Feleség: Nem hagyhatom magára szegényt. Egész éjszaka itt kóborolt egyedül. Alig evett valamit. Nem jó neki bezárva. Kertes házba kell költözni.

Bérenger: Csak amiatt, hogy biztos jól értem-e. Ez az Ön férje?

Feleség: Persze. Nézzék a szemeit.

Nézik a szemeit.

Bérenger: Ti is egy orrszarvú szemeit nézitek, ugye?

Jean: Telefonálni kéne a tűzoltóknak, meg a vadőrnek! Ők nem bántanak.

Logikatanár: Ha netán válni szeretne, most jó oka lenne rá.

Fűszerészné: Semmiképp. Nem hagyhatom el a férjem ebben a helyzetben. Szüksége van rám, és nekem is rá. Megyek drágám!

Feleség a rinocérosz felé lép. Bérenger megfogná, de kicsúszik a kezei közül, próbálja visszatartani, de csak a szoknyát tépi le az asszonyról, majd elesik. Jean is megpróbálja elállni az útját, eredménytelenül. Mindenki feltartóztatná. Feleség biztonságba helyezi magát, egy rekesszel védekezve, hogy senki ne tudjon a közelébe férkőzni. Közben Daisy a telefonhoz kúszik. Majd eltűnik vele az emelet irányába.

Feleség: Nekem mindig mellette a helyem. Nem tudnak visszatartani.

Jean: Ez veszélyes.

Feleség: Ugyan kérem. Pontosan tudom, hogy mit teszek.

Feleség leteszi a rekeszt, lassan megfordul és eltűnik a rinocérosz irányába.

Botard: Ellovagolt. Már amennyire a rinocérosz ló.

Logikatanár: Milyen bátor nő!

Dudard: Hova mennek?

Daisy sápadtan vissza jön, még ő is elnéz a rinocérosz után.

Jean: Elérte a vadórt meg a tűzoltókat? Ez mégiscsak túrhetetlen!

Daisy: Nem érnek rá, több helyre is hívták őket rinocéroszok miatt!

Bérenger: Más rinocéroszok miatt?

Dudard: Hogy, hogy más rinocéroszok miatt?

Daisy: Én is ezt mondom, hogy más rinocéroszok miatt! Mindenhonnan jelentik őket! Reggel jelentettek hetet, majd tizenhetet, sőt harminckettőt is jeleztek. Ez persze nem hivatalos!

Dudard: Ez túlzás!

Jean: Még mindig tagadod az orrszarvúveszélyt?

Dudard: Soha nem is tagadtam!

Jean: Mellébeszélsz!

Daisy: Teljesen mellé!

Dudard: Nem tagadtam, csak késleltettem a véleményem, megfigyeltem mintegy.

Logikatanár: Azt hiszem én meg tudom magyarázni ezt a több mint furcsa, ámbátor merőben kellemetlen jelenséget.

Bérenger: Magyarázza!

Daisy: Ezt én is szívesen meghallgatnám.

Jean: Nem érzem jól magam, valahogy.

Logikatanár: Tisztában vagyok a dolgok miértjével.

Botard: Ismerem a felelősök egész névsorát! Az árulók névsorát! Gyökeres változásokra van szüksége társadalmunknak, ez így nem mehet tovább!

Bérenger: A rinocéroszok már itt vannak, és kész!

Botard: Irány a Városi Tanács! Változásokra van szükség! Ugye ezt akarta mondani?

Logikatanár: Nos, részben...

Botard: Nagyszerű gondolat, Tanár úr! Spontán szerveződés a Városi Tanács előtt! Értesíteni kell mindenkit! Azt hogy is mondják, amikor valamit már nem lehet visszacsinálni?

Logikatanár: Alea iacta est. *(A kocka el van vetve)*

Botard: Pontosan, köszönöm.

Bérenger: Nem tudom, biztonságos- e kimenni?

Jean: Helyes, maradjunk együtt.

Botard: Márpedig nem ülök tovább némán! Hozzuk a répákat! Mindenki vegyen magához, amennyit csak bír! Le a rinocéroszokkal! Tanár úr?

Logikatanár: Le a Városi Tanáccsal!

Botard: Túrhetetlen! Mindenki hívjon spontán szerveződni embereket!

Logikatanár, Dudard és Botard répákkal felfegyverkezve elmennek.

Daisy: Minek ennyi répa? Azért ne csináljunk örültséget!

Daisy a felfegyverkezett férfiak után rohan.

Bérenger: Tudod Jean... buta voltam, hogy tegnap felhúztam magam azon a hülyeségen.

Jean: Jó- jó. Ne beszéljünk róla többet. Nem érzem magam túl jól.

Bérenger: Mi a baj?

Jean: Nem tudom... valami nyomaszt.

Bérenger: Gyengének érzed magad?

Jean: Ellenkezőleg, forr bennem valami.

Bérenger: Lázás vagy?

Jean: Egy kis láz az lehet. Majd szétpattan a fejem.

Bérenger: Migrén lehet?

Jean: Az lehet. A végtagjaim is sajognak, egyszerre nehezek, mégis erősnek érzem magam!

Bérenger: Rossz színben is vagy.

Jean: Te sem nézel ki túl jól.

Bérenger: Igen, de nálam ez teljesen megszokott. Pulzusod?

Jean: Megvan?

Bérenger: Rendben. Ne félj.

Jean: Mégis mitől félnék? Ennivalót kell szereznem! /*falni kezd- saláta, tojás, répa/*

Bérenger: Ha éhesek vagyunk, akkor minden rendben. Akarod, hogy orvost hívjak?

Jean: Ne! Nem bízom az orvosokban! Csak betegségeket találnak ki!

Bérenger: Ez tény, de aztán meggyógyítják őket.

Jean: Inkább állatorvost hívj.

Bérenger: Elkezdhetek aggódni?

Jean: Csak viccelek. Nincs humorod?

Bérenger: Tudod, hogy nincs.

Jean: Amúgy azt csinálsz, amit akarsz, baromira nem érdekel!

Bérenger: Nehezen veszed a levegőt.

Jean: Mindenki úgy lélegzik, ahogy tud! Mi ez a pokoli fejfájás? Magának nem tetszik az én lélegzetem, nekem nem tetszik a magáé.

Bérenger: Magázódunk? Mióta? Ne haragudjon rám, tudja jól, hogy a barátja vagyok!

Jean: Az, hogy barátok vagyunk, az nem kötelez minket semmire!

Bérenger: Kezd kicsit sértő lenni a viselkedése.

Jean: Szarok én rá, hogy mit gondol a viselkedésemről. Miket beszélek, Béranger?

Bérenger: Mondtam már, hogy kicsit morózus a mai nap folyamán?

Jean: Gyűlölöm az embereket! Tulajdonképpen nem is gyűlölöm az embereket! De igen!

Bérenger: Most igen vagy nem?

Jean: Undorodom az emberektől. Ne kerüljenek az utamba, mert legázolom őket! Senki nem állhat az utamba!

Bérenger: Kisebb erkölcsi válságban van, de ez normális, én is hányszor gondolok miket!

Jean: Zavarnak a ruháim!

Bérenger: Na végre, hála isten!

Jeanék igazítanak a ruhán. Majd fizikailag is kezd elorrszarvúlni.

Bérenger: Jean, az, hogy a tulaj elorrszarvúlt az ijesztő, nem?

Jean: Az az ő dolga volt! Nincs tartásom! */Mellényt vesz fel/*

Bérenger: Persze, de nyilván akarata ellenére történt!

Jean: Mit tudja azt maga?

Bérenger: Minden jel arra vall.

Jean: És, ha ő akarta? Ha mégis ő akarta? Minden elmosódik. */Lámpa-sziréna/*

Bérenger: Kétlem a feleségét sem avatta be, látszott rajta a rémület.

Jean: Akár akarta, akár nem, ha egyszer orrszarvú lett! Hátha úgy jobb neki! Ijesztő gondolataim vannak, érthetetlen és rémisztő.

Bérenger: Miket beszél?

Jean: Én sem értem, miért gondolom így. De maga mindent sötéten lát. Hátha tetszik neki, hogy rinocérosz. Nincs abban semmi különös. */térdevődő, kesztyű/*

Bérenger: Ha nem tudnám, hogy viccelsz, azt hinném, hogy komolyan beszélsz.

Jean: Állítom, hogy nem is lehet olyan rossz rinocérosznak lenni. És ezt egy ember mondja, ugye egy ember?

Bérenger: Ezt ön mondja, Jean!

Jean: Bár a rinocéroszok is ugyanolyan istenteremtényei, mint mi! Éppúgy van joguk élni, mint nekünk!

Bérenger: Feltéve, hogy minket is életben hagynak!

Jean: Nem hallom, hangosabban! Állandó motyogás!

Bérenger: Feltéve, hogy meghagyják az életünket!

Jean: Nem lehet érteni semmit! */sztetoszkóp/*

Bérenger: Tehát, hogy a mi életünk...

Jean: Új alapokra kell helyoznünk az életet. Vissza kell térnünk az ártatlanság ősállapotába.

Bérenger: Semmiképp nem értek egyet! Nekünk van egy pótolhatatlan értékrendszerünk.

Századokon át, építette fel az emberi civilizáció!

Jean: Romboljuk le! Majd mindjárt jobban érezzük magunkat! */bakancs/*

Bérenger: De a humanizmus...

Jean: A humanizmus bekaphatja!

Bérenger: Tán rinocéroszá szeretne lenni?

Jean: Miért ne, nekem nincsenek előítéleteim. Szeretem a változatosságot! Mocsarat nekem! /sisak/

Bérenger: Maga egy rinocérosz!

Eddigre teljes átalakuláson ment végbe Jean.

Jean: Eltaposlak!

Jean kergetni kezdi Bérengert, így üldözve egymást szinte teljesen feldúlják az egész boltot. Bérenger sikeresen megmenekül és az utcára szalad, ott szomorúan konstatálja, hogy bizony bármerre néz orrszarvút lát.

Bérenger: Egy egész csorda! Mindent tönkretesznek!

Ekkor kiszabadul Jean, utána rohan, de Bérenger kisiklik előle, visszarohan a boltba és elkezd elbarikádozni magát. A pihenő részt alakítja át menedékké.

Bérenger: Mit csináljak, mit csináljak?

Sötét.

Harmadik felvonás

Bérenger elkezd elbarikádozni a bejáratot. Kopognak, Bérenger megijed és elrejtőzik. Újra kopognak.

Dudard: Hozzád jöttem, Bérenger.

Bérenger: Kicsoda vagy?

Dudard: Én vagyok!

Bérenger: Ki az az én?

Dudard: Dudard!

Bérenger előmászik a rejtekhelyéről, elhúzza pár ládát, hogy megnyissa az utat, Dudard nagy nehezen bemászik.

Dudard: Jó reggelt.

Bérenger: Jó reggelt, jó látni. Érezd magad otthon.

Dudard: Köszönöm.

Bérenger: Van hír Botardról?

Dudard: Semmi jó. Az ítélet jogerős. Előre megfontolt spontán szerveződésért több évre leültették.

Bérenger: Mindig túl heves volt.

Dudard: Na igen. Tudod a raboknál nem ritka, hogy egy másik utat választanak, és inkább...

Bérenger: Átváltoznak.

Dudard: Nem mindenki persze, de... Jól berendezted...

Bérenger: Be. Hogy nézek ki? / *a tükörben nézi magát* /

Dudard: Hát...

Bérenger: Magamhoz képest természetesen.

Dudard: Úgy jól. Fejed?

Bérenger: Mi van a fejemmel?

Dudard: Csak, hogy fáj e még?

Bérenger: Ja. Persze.

Dudard: Ez érthető, ennyi izgalom után.

Bérenger: Kicsit nehezen szedem össze magam.

Dudard: Ilyenkor normális, hogy fáj a fejed.

Bérenger: Persze, csak így kezdődik.

Dudard: Mi kezdődik így?

Bérenger: Félek, hogy mássá leszek.

Dudard: Fő a nyugalom.

Bérenger: Még mindig nem tértem magamhoz.

Dudard: Jean miatt?

Bérenger: Igen... meg a sok többi ember.

Dudard: Megdöbbsentett?

Bérenger: Jean a legjobb barátom volt. Ez a fordulat a szemem láttára...

Dudard: Normális, hogy csalódott vagy. Ne gondolj rá.

Bérenger: Ne gondolkodj rá? Jobban bíztam benne, mint magamban, hogy tehetted ezt velem?

Dudard: Ezt nem miattad csinálta.

Bérenger: Láttad volna az arckifejezését. Mi erre a magyarázat?

Dudard: Még nem tudom. Most csak elkönyvelem a tényeket. Így van, tehát magyarázat is van rá. Természeti kuriózum, ritkaság, furcsaság, játék, ki tudja? Talán szerette a szabad levegőt, a mozgást, a vidéket. Talán szüksége volt a kikapcsolódásra. Ezt persze nem mentségére mondom.

Bérenger: Próbálok megérteni. Én maradok, aki vagyok.

Dudard: Mi maradunk, akik vagyunk, ez természetes. Előfordul az ilyen, rinoceritisz. Lehet, hogy csak valami betegség.

Bérenger: Épp ez az. Félek a fertőzéstől.

Dudard: Kár felfújni az egészséget.

Bérenger: Az az ijesztő, hogy Jean átgondolta a döntését, érvelt, vitázott.

Dudard: Olyan, mint az influenza. Láttunk már járványokat.

Beszűródik a rinocéroszok hangja.

Bérenger: Hallod ezt? Hallod?

Dudard: Miért zavarnak? Ez kezd valami mánia lenni nálad. Nem helyes! Átestél egy sokkon, ezt értem, de kár újra, meg újra megrendülni. Szedd össze magad.

Bérenger: Immunis vagyok szerinted?

Dudard: Különben sem halálos. Vannak ártatlan betegségek is. Biztos vagyok benne, hogy aki ki akar gyógyulni, az ki is gyógyul. Túl fognak esni rajta.

Bérenger: De a nyoma megmarad, lehetetlen, hogy egy ilyen organikus megrendülés ne hagyjon nyomot.

Dudard: Ez múltó baj.

Bérenger: Kérsz konyakot?

Dudard: Nem. De te igyál nyugodtan. Amúgy nem lehet, hogy ettől is fáj a fejed?

Bérenger: Az alkohol jó a járvány ellen. Immunizál. Például az influenzabacilusokat is öli.

Dudard: De talán nem minden bacilust öl meg. Ki tudja, hogy hat a rinoceritiszre?

Bérenger iszik, köhögni kezd az italtól.

Dudard: Te sem bírod, látod? Köhögsz.

Bérenger: Hogy köhögtem?

Dudard: Mint, aki felhajt némi töményet.

Bérenger: De úgy köhögtem, mint egy ember?

Dudard: Miért, hogy szeretnél köhögni?

Bérenger: De nem volt semmi állati a köhögésemben? Szokott az orrszarvú köhögni?

Dudard: Bérenger, ez nevetséges. A legfőbb védelem az akarat. Bizonyítsd be, hogy van benned akarat! Nem szabad mindent ilyen sötéten látni. Menj, sétálj egy nagyot!

Bérenger: Nem akarom, hogy eltaposson egy ilyen... ilyen...

Dudard: Nem bántanak azok. Ha az ember békén hagyja őket, ezek is békén hagyják őt.

Alapjába véve nem rosszak. Sőt van bennük valami természetes ártatlanság, valami tisztaság.

Különben is, én is gyalog jöttem, végig a sugárúton, és a hajam szála sem görbült.

Bérenger: Engem fölizgat, ha csak látom őket, dühítenek.

Dudard: Rájöttem mi a bajod.

Bérenger: Tényleg? Mi?

Dudard: Nincs humorod. Könnyedén kell felfogni.

Bérenger: Nem tudok közönyös maradni, nem.

Dudard: Ne ítéld, hogy ne ítéltess!

Bérenger: Ha valahol máshol történt volna mindez, más országban, ha újságban olvasnám, akkor meg lehetne vitatni a dolgot, tanulmányozni a kérdést minden oldalról, vitákat rendezni a tévében tudósokkal, írókkal, jogászokkal, bűvárokkal, meg lehetne kérdezni az utca emberét, izgalmas lenne, tanulságos. De ezek a te környezetet rombolják szét, itt, ezt

a boltot, meg a szomszéd utcát, a te szokásaid kell, hogy megváltozzanak, ez nem hagyhat hidegen. És nem történik semmi, ami ellenük irányul, ezt hagyják, itt ezt szabad ezt.

Dudard: Engem is megdöbbsentett, de meg lehet szokni.

Bérenger: Ez katasztrófa.

Dudard: Szerencsének éppen én sem hívnám. Nem vagyok rinocérosz párti, de bele kell nyugodni. Ha egyszer így van, nyilván így kell lennie.

Bérenger: Ez fatalizmus.

Dudard: Ez bölcsesség. Ha egy ilyen jelenség felmerül, akkor bizonyára így kell lennie. Az okát kell megkeresni!

Bérenger: Hát én ezt nem akarom elfogadni.

Dudard: Bíz a hatóságokra, hogy mit tesznek! Azon tűnődöm, van-e egyáltalán erkölcsi jogod beavatkozni ebbe az ügybe. De továbbra is úgy érzem nem súlyos az eset.

Képtelenség, hogy valaki őrjöngjön csak azért, mert egy- két embernek úgy tetszik, hogy kibújjon a bőréből. Ha egyszer nem érezték magukat jól a sajátjukban. Úri joguk változtatni rajta.

Bérenger: Szerintem ez baj, Dudard!

Dudard: Baj? Üres frázis. Ki tudja mi a baj, mi a jó.

Bérenger: Ha az emberek így gondolkoznak, mint te, akkor sosem fogják rászáni magukat, hogy tegyenek valamit.

Dudard: Csak nem akarsz külföldi segítséget kérni? Ez belügy. Csak a mi hazánkra tartozik.

Bérenger: Én hiszek a nemzetközi szolidaritásban.

Dudard: Nem is haragszik emiatt rád senki.

Bérenger: Hamarosan rinocéroszpárti leszel, megfertőz a rinoceritisz! Már szimpatizáns vagy.

Dudard: Nem, nem. Addig nem megyek el. De igenis, megpróbálok hideg fejjel szembenézni a tényekkel. Elvem a realizmus. Azt is megmondom, hogy nem lehet bűnös, ami természetes. Jaj annak, aki bűnt lát mindenütt! Egy széket ül az inkvizítorokkal!

Bérenger: Gondolod, hogy ez természetes?

Dudard: Mi lehet természetesebb, mint egy rinocérosz?

Bérenger: Persze, de egy ember, aki rinocérosszá változik, az kétségtelenül természetellenes!

Dudard: Ki vagy te, hogy megmondod mi természetes, és mi nem az?

Bérenger: Ösztönösen érzem, hogy rossz úton jársz. Nem az ösztönt inkább hagyjuk meg a rinocéroszoknak. Ez inkább intuíció. Ez a helyes szó.

Dudard: Mit értesz intuíción?

Bérenger: Intuíción intuíciót értek! Te vak vagy! Tudod mit? Idehívom neked a Logikatanárt!

Ő elmagyarázza neked, hogy mekkorát tévedsz, én nem tudlak meggyőzni, majd ő megfog.

Azt se akartad elhinni, hogy itt van orrszarvú, most sem hiszel nekem!

Dudard: Szívesen vitázom vele is, hívd csak ide!

Megint beszűrődik az utca zsvivaja.

Bérenger: Bógnak ezek a barmok!

Dudard: Szaladgálnak az utcán! És ne feledkezz meg a jó modorról. Nem beszélhetünk így semmilyen istenteremtényéről?

Bérenger: Figyelmeztetek, Jeannel is akkor kezdődtek a bajok, amikor jött ezzel az istenteremtényeis baromsággal!

Kopognak a bunker falán.

Dudard: Nem is mondtad, hogy vendéget vársz.

Bérenger: Remélem a Logikatanár az.

Bérenger elhúzza a ládákat, Daisy mászik be, egy kosárkában ebédet hoz.

Daisy: Szervusz, Dudard!

Dudard: Ni csak Daisy, szervusz. Hát te?

Daisy: Bérengerhez jöttem, szegény nincs senkije, meg beteg is kicsit.

Dudard: Gyakran jársz ide?

Bérenger: Drága Daisy! De jó, hogy itt vagy!

Dudard: Igen, jó.

Daisy: Jobban vagy?

Bérenger: Fáj a fejem.

Daisy: Pihenned kéne. Pár nap nyugi, arra van szükséged.

Dudard: Remélem nem zavarok?

Daisy: Miért zavarnál?

Dudard: Ha fölöslegesen vagyok itt, akkor...

Daisy: Egy percre ne gondold. Van egy friss hírem. A Logikatanár rinocérosz lett.

Dudard: Bumm neki.

Bérenger: Az lehetetlen! Biztosan összetévesztet valakivel. Ő a logika embere, őt csak az ész érvek hatják meg, képtelenség amit állítasz!

Daisy: Mégis az lett.

Dudard: Ezt hívják fejlődésnek.

Bérenger: Csak ugrattak, Daisy!

Daisy: Láttam.

Bérenger: És mondott valamit? Ha igaz, amit mondasz, bizonyára megindokolta a lépését.

Daisy: Szó szerint ezt mondta: Meg kell hallani a kor szavát! Ezek voltak az utolsó emberi szavai.

Bérenger: De hát mi lehet a kor szava?

Dudard: Már vártam, hogy újra találkozzunk.

Daisy: Én is reméltem, hogy összefutunk.

Dudard: Sokat gondoltam rád.

Daisy: Csak fel kellett volna, hogy hívj.

Dudard: Nem akartam zavarni.

Dudard: Tudod nekem kell idő, hogy gondolkozzak.

Daisy: Eleget vártam már. Hoztam finom ebédet.

Bérenger: Pedig bölcs ember volt. A derék emberekből lesznek a derék rinocéroszok.

Dudard: A közösség, legyőzte az anarchistákat.

Bérenger: De hisz épp a rinocéroszok az anarchisták, mert e percben még kisebbségben vannak..

Daisy: De ez a kisebbség egyre nő, rohamosan nő. Az unokatestvérem is rinocérosz lett, feleségestül. Meg a kertész. Nem is szólva olyan előkelőségekről, mint a bíboros.

Bérenger: Ez valahogy nem lep meg. És ezt nem is sajnálom.

Daisy: Majd átterjed más országokra is.

Bérenger: De hogy épp mitőlünk indul.

Daisy: Az összes kortársköltőnk, a jegyellenőrök, a taxisok, fogorvosok, a portások, a pékek, néhány hajtás- pajtás is, talán a város negyed része.

Dudard: Roppant dinamikusak.

Bérenger: De még mi vagyunk többen. Most kell tenni valamit.

Daisy: Ebédeljünk.

Bérenger: Daisy... nem is tudom, hogy köszönjem meg.

Daisy: Akkor, velünk tartasz?

Dudard: Nem szeretnék alkalmatlankodni.

Daisy: Dehogy, sőt.

Dudard: Tényleg nem zavarnék.

Bérenger: Nem zavarsz. Örülünk, ha itt vagy.

Dudard: Van egy találkozóm.

Daisy: Milyen nehéz volt összeszedni ezt a kis ételt. Mindent föl zabálnak. Egy csomó bolt becsukott: „Átalakítás miatt zárva”.

Bérenger: Be kéne terelni őket valami elkerített helyre, és öröket állítani melléjük.

Dudard: Ez nem megvalósítható. Az állatvédők tiltakoznának.

Daisy: Meg aztán mindenkinek akad már az orrszarvúk közt rokona vagy barátja – ez is nehezíti a dolgot. Szóval teríthetek háromra?

Bérenger: Három! Hisz, megbeszéltük.

Daisy: Már senki se csodálkozik, ha elvágtat mellette egy orrszarvúcsorda. Az emberek kitérnek, majd továbbhaladnak, mennek a dolguk után, mintha mi sem történt volna.

Dudard: Okosabbat nem is tehetnének.

Hatalmas zsvajj kintről. Bérenger a távcsőhöz rohan, belenéz, hogy lássa mi történt kinn.

Bérenger: Ledöntötték a tűzoltókaszárnyát! A tűzoltók egy egész regiment rinocérosz, elől a tamburások. Elárasztják a körutakat. Túrhetetlen! Mindenholnan jönnek!

Dudard: Már nem mi vagyunk többségben.

Bérenger: Mennyi lehet az egy, és mennyi a kétszarvú?

Dudard: A statisztikusok már nyilván készítik a kimutatásokat.

Daisy: Pokolba a statisztikusokkal, ebédeljünk.
Dudard: Nem vagyok éhes, igazán. Meg szívesebben is ennék valahol a zöldben, a gyepen.
Bérenger: Miket beszélsz, ezzel ne viccelj, vond vissza!
Dudard: Mondom, nem akarlak titeket zavarni!
Bérenger: Nem érted, hogy nem zavarasz! Nem!
Daisy: Ha mindenáron menni akar, nem kényszeríthetjük.
Dudard: Nem akarok útban lenni.
Daisy: Marasztalnálak, de szabadon dönt mindenki.
Bérenger: De többet ér az ember, mint a rinocérosz.
Dudard: Nem mondom, hogy nem. De azt se mondom, hogy igen. Majd a tapasztalat dönti el.
Bérenger: Hű de rosszat sejtek! Gyenge lábakon állsz, Dudard! Ez csak múltó lelkesedés!
Daisy: Ha valóban csak múltó lelkesedés, akkor nem is olyan veszélyes.
Dudard: Ezt gondolod?
Daisy: Azt gondolom, amit mondok.
Dudard: Ez az utolsó szavad?
Daisy: Nagyon fogjuk sajnálni, de nincs mit tennünk ellene.
Dudard: Úgyis könnyebb bentről bírálni.

Dudard elindul kifelé, félretolja a ládákat. Nem néz vissza. Daisy nem nézi, ahogy elmegy. Dudard eltűnik. Bérenger sietve a távcsőhöz rohan és Dudardot keresi, Daisy visszaigazítja a ládákat.

Daisy: Nem tehattünk semmit.
Bérenger: Utolérte őket! De hol van most?
Daisy: Köztük.
Bérenger: Melyik az?
Daisy: Már nem lehet megkülönböztetni.
Bérenger: Mind egyformák. Miért nem tartottad vissza?
Daisy: Nem.
Bérenger: Tudod, hogy szeretett.
Daisy: Hivatalosan soha nem nyilatkozott.
Bérenger: De mindenki tudta. Szerelmi csalódás vitte rá erre. Nem érzel kísértést, hogy kövesd?
Daisy: Itt vagyok, látod.
Bérenger: Csak ők vannak már az utcán. Mindenhol csak ők. Övék az utca! Szeretlek, Daisy. Tudnál boldog lenni velem?
Daisy: Miért ne? Ha te boldog vagy, akkor én is.
Bérenger: Nem lett volna szabad hagyni, elmenni Dudardot.
Daisy: Ne gondoljunk Dudardra.
Bérenger: Igazad van. Ha itt marad, csak terhünkre lett volna. Hiába a boldogság önző.

Daisy: Az ember vigyázzon a boldogságára, nincs igazam?

Bérenger: Imádlak, csodállak!

Daisy: Ha jobban megismeresz, majd nem mondd ezt.

Bérenger: Gyönyörű vagy. De legalábbis sokkal szebb, mint egy ilyen orrszarvú.

Daisy: Ez nagyon szép bók volt.

Bérenger: És igaz.

Daisy: Biztos, hogy józan vagy?

Bérenger: Nem. Nem ittam ma, úgy értem.

Daisy: Biztos?

Bérenger: Így görbüljek meg.

Daisy: Akkor most ihatsz egy kicsit. Jutalom.

Bérenger: Köszönöm.

Bérenger iszik.

Daisy: Jól van, elég lesz. Gyere, vegyük le ezt a kendőt a fejedről. Nem áll jól.

Bérenger: Kérlek, hadd maradjon. Félek, hogy megváltoztam alatta.

Daisy: Folyton ezek a sötét gondolatok. Nincs is alatta semmi.

Bérenger: Csakugyan. Mi lenne belőlem nélküled?

Daisy: Mostantól mindig itt vagyok neked.

Bérenger: Meg foglak védeni, bármi is jöjjön!

Daisy: Nem kell engem megvédeni. Mi nem bántunk senkit, minket sem bánt senki.

Daisy etetné Bérengert, aki nem hagyja.

Daisy: Sose hittem, hogy ennyire rabja vagy a valóságnak! Költőibb léleknek tartottalak. Hát nincs benned fantázia? Annyi valóság van, ahányat elképzelsz. Menekülj a képzeletbe!

Bérenger: Könnyű ezt mondani.

Daisy: Nem vagyok elég neked?

Bérenger: De, tökéletesen.

Daisy: Nyilván vannak hibáink, de kinek nem?

Bérenger: Igaz is, a francba! Nem hagyom, hogy elrontsák a boldogságunk.

Megcsörren a telefon.

Bérenger: Ez mi?

Daisy: Mi lenne, a telefon.

Bérenger: De csöng.

Daisy: Valaki hív.

Bérenger: De ki?

Daisy: Jobb, ha nem vesszük föl.

Bérenger: És ha Jean, vagy Dudard, vagy a Logikatanár, visszatáncolt... hisz lehet, hogy ez csak ilyen múló fellángolás, te mondtad!

Daisy: Ilyen gyorsan nem térhettek meg!

Bérenger: Hátha a hatóság hív bennünket, mert segítségre van szükségük, mert végre tenni akarnak valamit.

Daisy: Ez nagyon meglepne.

Bérenger felveszi a telefont. Belehallgat.

Bérenger: Egy rinocérosz az.

Daisy: Mit akar?

Bérenger: Azt kérdezi, merre van a legközelebbi mocsár. Mi a szart akarna, hát nem tud beszélni! Ez egy állat!

Lecsapja a telefont.

Daisy: De ez, hogy lehetséges, talán csak egy rossz tréfa!

Bérenger: Mondtam, hogy ez lesz! Láttam előre!

Daisy: Nem láttál te szart se! Sose látsz előre semmit! Akkor jószolgatsz, amikor már minden kiderült!

Újra cseng a telefon.

Daisy: Húzd ki!

Bérenger: Azt tiltja a Városi Tanács!

Daisy: Ennyit se mersz, de meg akarsz védeni?

Daisy kirántja a telefon zsinórt.

Bérenger: Hallgassuk meg a híreket. Tudjuk meg, hogy állunk.

Bérenger előkaparja a ládák közül a rádiót és bekapcsolja. A rádióban rinocéroszbőgés hallatszik.

Bérenger: Lehetetlen! Elfoglalták a rádiót, elfoglalták a televíziót, a színházakat!

Daisy: Ezek tényleg nem viccelnek!

Bérenger: Egyedül maradtunk.

Daisy: Ezt akartad, nem?

Bérenger: Te akartad!

Daisy: Te!

Bérenger: Te!

A veszekedést földindulás szakítja félbe, megremegnek a falak.

Daisy: Földrengés!

Bérenger: Nem. Ezek a szomszédok! Csupa orrszarvú! Jó, végül is mindegy. Nem rosszak ők, nem bántjuk őket!

Daisy: Fáj a fejem!

Bérenger: Nézz ide, csak ide figyelj.

Daisy: Sose hagyják abba! Ez végleges.

Bérenger: Nagyon szeretlek!

Daisy: Jöjjön, aminek jönnie kell! Mit tehetünk ellene?

Bérenger: Beteg az egész világ.

Daisy: Szót kell velük érteni.

Bérenger: Nem értenek meg minket.

Daisy: Nincs más megoldás.

Bérenger: Te érted őket?

Daisy: Még nem. De törekednünk kell rá, hogy megértsük a belső világukat, megtanuljuk a nyelvüket.

Bérenger: Nincs ezeknek nyelvük!

Daisy: Honnan tudod, nem beszélsz semmilyen idegen nyelven. Nem bírom tovább...

Bérenger: Elhiszed, hogy szeretlek?

Daisy: El.

Bérenger: Imádlak, csodállak!

Daisy: Ismétled magad szívi.

Bérenger: Tudom mit kell csinálni. Megvan. Ez az. Gyereket! Aztán majd a gyerekeink is gyereket csinálnak. Beletelik egy kis idő, de mi ketten megújíthatjuk az emberiséget! Mint Ádám és Éva!

Daisy: Mint Ádám és Éva?

Bérenger: Mint Ádám és Éva.

Daisy: Mint Ádám és Éva? Ők mondjuk pont nagyon elbaszták.

Bérenger: De tanulunk a hibáikból.

Daisy: Nem akarok gyereket, unnám.

Bérenger: Akkor, hogy akarod megmenteni a világot?

Daisy: Miért mentsük meg? Lehet, hogy inkább minket kell megmenteni. Talán mi nem vagyunk normálisak.

Bérenger: Félrebeszélés, lázad van.

Daisy: Hol látsz te még ilyeneket, mint mi vagyunk?

Bérenger: Nem akarom ezt hallani tőled.

Daisy a távcsőhöz megy, belenéz.

Daisy: Milyen vidámak! Jól érzik magukat a bőrükbe. Normálisnak tűnnek. Nyilván igazuk van.

Bérenger: Nekünk van igazunk! Tudod jól.

Daisy: Teljes igazság nincs. Az egész világnak van igazsága, nem neked, vagy nekem!

Bérenger: Igazam van, az bizonyítja, hogy úgy szeretlek, ahogy csak férfi nőt szerethet!

Daisy: Mulatságos bizonyíték!

Bérenger: Te nem tudod mit beszélsz! Hát a szerelem, a szerelem, a szerelem?

Daisy: Kicsit szégyellem, hogy te szerelemnek hívod ezt a beteges érzést, ezt a férfigyöngöséget! Ezt nem is lehet hasonlítani, ahhoz a lángoláshoz, ahhoz a nagyszerű energiához, ami kirobban ezekből, akik körülvesznek!

Bérenger: Energia? Energia kell?

Bérenger megpofozza Daisyt.

Daisy: Hoppá.

Bérenger: Drágám... bocsáss meg. Nem akartam, nem tudom, hogy történt.

Daisy: Nem volt más érved, ez világos.

Bérenger: Mulatságos, néhány perc alatt megéltünk vagy 25 év házasságot.

Daisy: Sajnálalak.

Bérenger: Őket tartod erősebbnek.

Daisy: Úgy van.

Bérenger: Ha azt mondanám, hogy felhőtlenül boldog vagyok, az nem teljesen fedné a valóságot.

Daisy: Kitartok melletted.

Bérenger: Lesz hozzá erőd?

Daisy: Bízz bennem.

Rinocéroszok bőgése hallatszódik.

Daisy: Énekelnek.

Bérenger: Bőgnek.

Daisy: Énekelnek.

Bérenger: Igen bőgnek.

Daisy: Énekelnek.

Bérenger: Nincs zenei hallásod, ezek bőgnek.

Daisy: Nem értesz te a zenéhez, ezek énekelnek.

Bérenger: Bőgnek, bőfögnek.

Daisy: Nem bírom, hogy sértegeted őket. Ez nekem fáj.

Bérenger: Csak nem veszünk össze ezek miatt.

Daisy: Istenek!

Bérenger: Kezded súrolni a túlzás határait.

Daisy: Ne légy féltékeny, drágám. És bocsáss meg.

Bérenger: Teljesen eltér a véleményünk. Ne vitázzunk tovább.

Daisy: Ne légy kicsinyes.

Bérenger: Ne légy ostoba.

Daisy kimegy a kis bunkerből, csak Bérengeren marad fény. Röhögő görcsöt kap, a zene egyre erősebb.

Sötét.

